

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Borzoari naționale nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiune
în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena la M. Dukos Nachf.,
Nur. Augenfeld & Emerie Los-
ner, Heinrich Bohalek, A. Op-
penk Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
spold (VII Brändhet-körut).
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o săptămână 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarife și învo-
ială. — RECLAME pe pagina
8-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXX.

"GAZETA" iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.,
în zile de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 14 fr.,
în zile de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cinele postale din țară și din
afară și la d-nii colecționi.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgului Inului Nr. 80 etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un asem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 59.

Brașov, Joi 15 (28) Martie

1907.

„Să ne dăm mâna cu toții“...

București, 13 (26) Martie.

Astăzi s'a prezentat noul guvern în parlament. Cu ocaziunea aceasta s'au făcut declarațiuni de pe banca ministerială și s'au dat răspunsuri din partea șefilor diferitelor partide, cari sunt nota memorabilă a zilei și indică seriozitatea momentului, și că au înțeles cu toții că trebuie să se unească pentru potolirea vijeliei ce-a cuprins țara.

Ca totdeauna în momente critice, bărbații conducători ai țării au dat dovadă că știu ce datorează țării în astfel de momente critice.

Ministru președinte d-l Sturdza, după ce a dat cetire decretului pentru numirea noului cabinet, a apelat în fața situației foarte grave la concilierarea tuturor partidelor. „Am ajuns, zise, s'avem o situație deamănă în concertul statelor civilizate, însă astăzi țara e în mare primejdie. Să ne dăm mâna cu toții s'o salvăm.“

Roagă pe deputați a da guvernului sprijinul ca să restabilească liniștea și să repare relele, de cari suferă. Indată după primul ministru a luat cuvântul d-l Take Ionescu asigurând, în numele majorității camerei, guvernul de tot concursul acesteia pentru restabilirea păcii încheiând cu cuvintele: „In aceste momente trebuie să uităm ori ce resentimente personale și urile politice trebuie să tacă. Să dăm fără nici o restricțiune guvernului Majestății sale tot sprijinul de care are nevoie.“

Atât cuvintele primului ministru cât și ale d-lui Take Ionescu au fost primite cu aplauze entuziaste și îndelungate. O asemenea declarațiune a făcut și d-l Ioan Lahovari, iar d-l P. P. Carp asigură că d-sa cu amicii săi vor da guvernului sprijinul pentru restabilirea ordinii, în ce privește însă reformele sociale cuprinse în manifestul guvernului își face rezervele sale, fiindcă-i de părere, că această reformă trebuie să aibă în vedere in-

inte de toate ca să fie dreaptă cu toți, nu numai cu unul, căci în țara asta nu sunt numai săteni, sunt și proprietari.

Primul ministru d-l D. Sturdza ia din nou cuvântul și mulțumește d-lui Carp — care a făcut oare cari îngrădiri în făgăduiala sa, mulțumește d-lor Take Ionescu și I. Lahovari pentru cuvintele calde, cu cari au asigurat guvernul de concursul majorității, cuvinte ce vor da nu numai guvernului, ci și țării încrederea de care are așa mare lipsă în momentele de față. Declarațiile aceste, ce au făcut o adâncă impresiune, s'au terminat prin aceea, că primul ministru a dat mâna cu d-nii Ionescu, Lahovari și Carp.

Vă alătur manifestul guvernului, în care într'un mod pân'acum neobișnuit, să accentuează că e dat „în numele Regelui“.

Manifestul noului guvern.

In numele M. S. Regelui!

Chemați la guvern în împrejurările cele mai grele, cerem concursul călduros și patriotic al tuturor, pentru restabilirea liniștei, siguranței și păcii obștești.

Spre a îndestula cereri drepte și legitime, M. S. Regele a încuviințat a se lua de îndată următoarele măsuri:

Să se desființeze taxa de 5 lei a legii pentru asigurarea în contra lipsei de porumb provenită din secetă.

Să se desființeze cu totul taxa Statului pe decaltru de vin, percepându-se numai aceea pentru fondul comunal.

Pentru perceperea impozitului fonciar asupra proprietății mici țărănești, venitul pământului să fie socotit întocmai ca acel al proprietăților mari.

Proprietățile Statului, precum și ale așezămintelor publice de binefacere și de cultură națională, să fie cântate în regie, sau arendate d'adreptul la țărani.

Să se ia măsurile cele mai te-

meinice pentru a întări băncile populare, ca ele să poată ajuta pe țărani în arendări de moșii.

Măsurarea dreaptă a pământurilor date în învoeli și răfuirea cinstită a socotelilor agricole vor fi supra-veghiate, pedepsindu-se cu cea mai mare asprime măsurările și răfuelele false.

Se va pregăti o lege pentru ușurarea învoelilor agricole.

Pământurile de cultură date în bani se vor plăti în bani. Invoelile de munci agricole vor arăta felul și cătimea acestor munci, iar plățile se vor răfui după prețurile obicinuite din timpurile când munca se face. Munca agricolă cu care se îndatorează un cap de familie nu va întrece puterea acesteia. Pentru banii dați înainte pe muncă sau pentru rămășiți de munci plătite nu se va lua o dobândă mai mare de 10 la sută pe an; dobânda nu se va schimba într'o reducere a prețurilor învoelilor. Nu se va îngădui ca în invoelile agricole să se pună sarcine „pe nume“, ci sarcinile vor trebui totdeauna să fie proporționate cu numărul de pogoane date fie-cărui locuitor în învoială.

Pe moșiile arândate țărani vor plăti pământurile închiriate lor cu un spor de cel mult o treime peste valoarea acestor locuri după contractul de arândare.

Se va pregăti o lege pentru ca nici un arendaș sau tovărășie de arendași să nu poată ține în arenda mai mult de două moșii, cuprinzând împreună o întindere de 4000 hectare, fie arendarea directă sau indirectă, sub ori-ce formă ar fi, fie prin rude, slujbași, sau persoane interpose.

Se va pregăti o lege prin care se înființează dregătorii administrative care să reguleze și să garanteze aplicarea legilor și regulamentelor privitoare la invoelile agricole.

Se va pregăti o lege pentru înființarea casei rurale, spre a înlesni

țărănilor luarea în arenda și cumpărarea de proprietăți.

Aceste sunt dorințele M. S. Regelui și ale guvernului Său.

In aceste zile de grea suferință obștească, rugăm pe toți Români de ori-ce treaptă și condițiune socială, să dea guvernului tot ajutorul ce este în putința lor pentru readucerea liniștei și bunei rândueli întemeiate pe dreptate.

Trebuie să intrăm în noul an agricol cu încredere în viitor și cu muncă pacinică și spornică. Neorânduile nu pot trage după sine de cât foamete și sărăcie.

Guvernul își va da toate silințele pentru ca legile să fie aplicate cu sfințenie și pentru ca nedreptatea și apăsarea să fie înlăturate; dar guvernul este tot-odată hotărât a înfrâna cu energie neorânduile și a pedepsi cu asprime pe cei cari ar căuta să se folosească de prădăciuni.

București, în 12 Martie 1907.

D. A. Sturdza, președintele consiliului de miniștri, ministru de externe și ad interim la rășboiu.

Spiru Haret, ministru cultelor și al instrucțiunii publice.

Ioan I. C. Brătianu, ministru de interne.

Emil Costinescu, ministru de finanțe.

Anton Carp, ministrul agriculturii, comerțului, domeniilor și industriei.

Toma Stelian, ministrul justiției.

Vasile G. Morțun, ministrul lucrărilor publice.

Adunarea de protestare din Sibiu.

(Raport special.)

In timpuri de răstriaște și de grea cumpănă blândul nostru popor a știut totdeauna să dea dovadă de bărbăție și demnitate, ridicându-și glasul său hotărât împotriva siluirii și a nedreptății. Mândrii suntem și trebuie să fim azi, când glasul a peste 3000 de Români din Sibiu și din satele dimprejur, a dat și de data asta o probă de vrednicie, venind într'un număr așa de mare, cu toată vremea urâtă, în sala societății să dea pe față perico-

și-om fi stat noi așa multă vreme, până când de-odată mâna noduroasă a lui nea-Filip, m'atinse ușor pe față:

»Aulio, Dumitrică, asta o s'o ții minte. Ia te uită'n jur! Dar ce ți-i scris în frunte ți-e pus.«

Și n'tradevăr, ce se petrece în juru-ne, nu ne prea putea bucura.

Cerul era acoperit aproape în întregime de nori mari negri, cari se prigoniau asemenea unor protivnice armii de călăreți, cercând cu succes a năpădi și ultimul petec de senin. Nisipul fin și uscat de pe malul mării ici și colo se ridică în volbure înalte silit de dușmane vânturi. Pasările zburau tipând îngrijate cu ciocul în lături. Trestia se îndoaia ușor, alimentând vijitul sălcilor, zuzuțul valurilor, cari toate se amestecau într'un sunet ciudat, o larmă înăbușită, ca murmurul poporului nemulțumit.

Toate prevestesc a vijelie. Neașteptatul oaspe apare pe scenă. Un fulger despică pe-o clipă întunerecul norilor, ce stau să cază pe valurile mării. Un durdui strajnic îl urmează și-apoi rari picuri de ploaie repede cad pe nisipul zvântat, încheagându-l.

Nea-Filip își face cruce, eu de-așig-derea. Ne acoperim cu țoalele de pe ladă, și așteptăm, ce va să fie.

Râul se mărește, lumina s'ascunde și

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Pe țarmul mării.

(Fine.)

Târziu, după vre-o două, trei oare mă trezesc și fac ochi mari în juru-mi. Eram la marginea Sulinii. Înainte se înalță turnul farului și ceva mai încolo pădurea întinsă de catarge a vaselor ancorate. La dreapta și la stânga noastră se întindeau cimiterele orașului: ortodox, catolic, protestant, evreesc, turcesc și mai D-zeu știe ce fel; tot atâtea împărțeli și grupări în liniștita împărăție a morților, câte împărțeli și grupări există în zgomotoasa și scârta viețuire a muritorilor. Monumente frumoase se arată din loc în loc, alături pietre modeste și cruci pe jumătate scufundate în pământ. Ochiul le vede pe toate...

Intrăm în oraș. Blandele animațe se opriau din când în când mirate, apoi iară pornesc îndemnate de bicul lui nea Filip. Bițele, pentru prima oară au intrat în oraș; afară de modes ele colibe respirate prin baltă, alte locuințe omenești nu mai văzuseră; zgomotul, huetul orașului era pentru ele ceva de neînțeles. Cu cât înaintam mai tare, cu atât mai de multe-ori se opriau, dându-și expresie nedumeririi.

Ajungem în fața unei măcelării; toc-mai treceam peste un podulet. Atunci să vezi și să te ții. Boii sar plini de sălbătăcie să rupă jugul orăcând turbat, și nu, și nu să alunecăm cu boi cu căruță cu tot în baltă, de ți-ar fi fost mai mare dragu de noi. Nea-Filip sare cătrănit din căruță înjurându-i după biografie, îi izbește cu bicul; pace, nu se mișcă din loc nici cu judecata, și și mai turbat se zbat și orăcăe. Atunci spre norocul nostru patru pravoslavnici Muscali, văzând »memorabilul« eveniment aleargă găfăind spre noi din căruciumă, se pun toți și cu punerea umărului și cu lovituri le succede a ciunti înflăcărata izbucnire elego-lirică a emoțiunii boilor. Apoi spre a ocoli o nouă eventualitate, tragem la curtea primului cunoscut, lăsăm boii acolo, iar eu cu nea-Filip ne îndreptăm spre inima orașului, nea-Filip cu bicul în mână.

Mergem la prăvălii, ne târguim cele de lipsă și fui silit în repetite rânduri să ascult și să figurez ca martor la pățania cu boii. Ba am fost și la chir Stavru d'am închinat cu nea-Filip în »chestie« și chir Stavru ne asculta emoționat, însemnând cu creță numărul paharelor.

Pe la două oare ne sfârșim treburile. Pe-o căldură înăbușitoare ne îndreptăm

spre gazda, la care traserăm cu căruța. Ne luarăm rămas bun și haid' înainte.

Căldura era de nesuferit. Căinii umblau cu limba scoasă abia ținându-și sufletul, hamalii fără lucru și ștregarii fără căpătăiu stau moțând cu mâinile 'n buzunar răzimați de câte-un stobor, pretutindenea perdelele trase, tăhunii cât pe ce să se lase de activitatea lor supărăcioasă, iar hoii de-abia-și mai mișcau picioarele nătăvăloase traversând a lene străzile nisipoase ale orașului, de astă-dată fără de nici un incident.

Prăjiți de arșița nemiloasă a soarelui arzător cu sudori borbonate pe frunte înaintam tăcuți prin pustietatea tăcută. Nea-Filip pus pe oște de bicul în nojite, cu trupul răzimat de latură căruței, cu capul dat pe spate și cu picioarele spânzurate trăgea niște aghioase, de te cuprindeau fiori, lăsând toată grija în spatele boilor, cari înaintau pe malul mării de-adreptul acuși prin apă, acuși pe uscat. Liniște în jurul nostru, din când în când câte-o pas-săre tipând rar de tot, sălta în silă prin atmosfera înădușitoare, și de sus din înălțime s'auzia tipatul monoton alor doi cocori.

Soarele s'apropia de orizont, noi de țarla noastră, iar gândurile purtate de sprintena aripă a visului umblau colindând din țară în țară. ...

lul, ce lovește de moarte școalele noastre și vatămă adânc drepturile câștigate și consfințite prin lege ale bisericii noastre autonome. Bărbăția și hotărârea ce se putea ceti pe fețele atâtor mii, era cât se poate de impunătoare.

Prezidează d-l Dr. Liviu de Leményi care prin cuvinte mișcătoare arată poporului, că i-a chemat și pe ei ca să sfătuiască și să se lumineze împreună ce e de făcut acum, când ne vedem amenințate școlile noastre prin proiectul ministrului de culte Apponyi.

»Noi cărturarii nu putem face nimic fără voi, nici voi fără noi! Incredințându-ne de simțământul vostru, că noi vă reprezentăm pe voi obștea întreagă, vă zic bine a-ți venit — declar adunarea deschisă și dau cuvântul d-lui Dr. Nicolae Comșa».

Tumulte de aplauze și aprobări au acoperit puținele cuvinte ale d-lui de Leményi.

D-l Dr. Comșa apărând la tribună, prin o vorbire plină de înflăcărare produce mare entuziasm. Aproape fiecare frază a vorbitorului e răsplătită cu nesfârșite aplauze.

La început dovedește trăinicia neamului românesc, care a știut să-și păstreze limba și legea lui creștinească în timpul hoardelor barbare, că Românii și-au recăștigat cu sânge drepturi la 1784 și 1848, dar au fost încălcate rând pe rând în decursul vremilor.

Vorbește de înălțătoarele timpuri de sbucium ale lui Șaguna, care ne ne-a dat o metropolie, școli și legi consfințite și întărite de Majestatea Sa Francisc Iosif I.

Revine la timpurile de zbcium de azi, când datori suntem să ne apărăm limba pe care *nici Dumnezeu nu ne-o poate lua, căci de aceea ne-a dat-o.*

Analizează rând pe rând diferite proiecte și legi, cari pentru vitregul nostru popor n'au ființă.

Se oprește apoi la proiectul lui Apponyi. »Prin el ni-se răpește un drept sfânt, dreptul de a ne chivernisi noi trebile școalelor noastre, ni se răpește limba, ni-se lovește biserica în autonomia ei. De aceea și-au ridicat archiereii glasul împotriva lui.

Puterea lor e în voi și duhul sf. plutește asupra lor și a voastră. Ei vorbesc prin glasul vostru și voi prin glasul lor. Definește în cuvinte înălțătoare iubirea de neam și patrie, cari sunt niște legi denaturate lăstate, pe cari nu le poate schimba. »Nu! căci nu poți face ca sturzul să cânte ca mierla, vioreaua să miroase ca roza. Nu poți face nici pe Român să-și schimbe limba, obiceiurile și legea.« (Aplauze).

La apoi cuvântul d-lui N. Ivan care printr'un început clasic și jalinic totodată, ca în fața unui mormânt, ce se deschide limbei și neamului nostru, storce lacrimi din ochii poporului. Da! Căci e convins că sfetnicii lui la năcazuri, îi vede în fruntea lor.

Arată cu câtă trudă am ajuns să ne zidim biserici și școli »la a căror raze de lumină ne-am încălzit și dezvoltat« și acum suntem espuși a le pierde. »Le pierdem nu din vina noastră, că n'am fi vrednici să le stăpânim, dar le pierdem din vina acelor, cari fac legi pentru a fi călcate și nesocotite tot de cei ce le-au făcut. Căci avem iubiților, 3 legi fundamentale iscălite de Maj. Sa la 1868 1) Legea școlilor; 2) egala îndreptățire a poporului român cu alte popoare din patrie și 3) Autonomia bisericească, legi ce merou au fost ciungărite de guvern.

Inconjurați de întunec, stropiți de picăturile reci ale unei ploii repezi, tresărind de duduiri năpraznice înaintăm, ascultând jalinicul văjăit al trestiei și huetul răgușit al valurilor scormonite de toanele Băltărețului.

Vijelia își ajunge culmea. Valurile fac o larmă infernală, potențată de desele trăsnete ale artileriei cerești. Un fulger scilipește, luminând pe o clipă grozăvenia din jur.

Valuri cât casa cu creștele înspumate, destrămate de vânt, cari se unesc cu picăturile sgomotoase, se rostogolesc gonindu-se, despărțite unele de altele prin prăpăstii adânci de apă și-n depărtare împreunându-se cu cerul mîniat, iar trestia inundată de valurile dela țarm să pleacă cu fruntea în apa nisipoasă închinându-se înaintea furiei turbate a lui Aeolus.

Eu cu nea-Filip, ghemuiți grecește, acoperiți cu ce-am avut, mergeam ca niște rătăciți, rebegiți ca vai de noi, asurzii de desele bubuituri.

Este un proverb românesc: »Omului sărac i-se stinge lumânarea-n biserică«. Nici de acest adevăr trist n'am scăpat. Nu era destul că dărdăiam, că apa m'ai pătrunsesse țoalele, cu cari ne înveliam, nu mai lipsia ceva și anume:

S'a protestat atunci în contra acestui abuz, se protestează și azi și protestăm cu toții acum în contra proiectului de lege Apponyi. Primum ajutorul ce ni-l dăstatul pentru învățătorii noștri harnici și cinstiți, dar nu-l primim așa cum ni-se dă. Nu, căci am espune pe învățătorii noștri la bunul plac al finanțului și al jandarmului.

Nu o primim, căci atunci n'am mai auzi limba românească în școlile noastre ridicate cu atâta trudă, la a căror zidire femeile noastre au cărat năsip cu dăsgăii, la cari poporul nostru a muncit din greu cu brațele lui vânjoase. Și dacă nu primim acest proiect, e că ne apărăm limba și aceasta am învățat-o de la Unguri, cari nici ei n'au primit în școlile lor limba germană, pe care cu de-asila a voit să le-o impună Iosif II.

Vorbește apoi și de aite puncte ale proiectului, desvălindu-le intențiile ascunse ce se urmăresc pentru paguba poporului nostru și în special amintește de ura și învrășbirea preoțimii cu dascălimea noastră, ceea-ce fatal ar urma dacă proiectul devine lege.

Termină prin frumosul îndemn la unire și solidaritate: »Apărarea noastră să fie apărarea tuturor; dispară discordia, să fim un mănunchiu, care să nu fie putere și lege, care să-l desfacă«.

De sine se înțelege că vorbirea d-lui N. Ivan a fost subliniată cu dese aplauze.

Se citește apoi de Dr. G. Macelaru moțiunea următoare, pe care poporul a primit-o de a sa cu mare bucurie.

Protestul

adunării populare din Sibiu.

Românii din cercurile electorale Sibiu, Ciznădia, Noerichiu, Cristian și Sebeș în adunarea poporală ținută în Sibiu în 13/26 Martie 1907, după ce au discutat starea politică de azi a patriei noastre și în deosebi proiectele de lege ale guvernului privitoare la învățământul elementar, au luat următoarea

Hotărâre:

1. Protestăm în contra întregului sistem politic de azi, care înțește numai cătră crearea unui stat unitar de rasă cu asimilarea și nimicirea tuturor popoarelor ne-maghiare, protestăm în contra acestor zădărnice încercări, cari periclitează, fac chiar imposibilă buna înțelegere între locuitorii patriei comune și ne împiedecă în libera noastră dezvoltare culturală și materială, la carea avem drept neprescriptibil ca popor, care de atâtea veacuri locuim pe acest pământ, pentru care atâtea jertfe am adus, atâtea sânge am vărsat.

2. Protestăm mai cu samă în contra proiectelor de lege ale guvernului privitoare la învățământul elementar, pentru-că și aceste proiecte nu au altă țintă, decât iară numai maghiarisarea și întru realizarea acestei idei în veci nerealisabile, face imposibilă copiilor noștri câștigarea cunoștințelor celor mai trebuincioase pentru înaintarea lor, ca astfel să poată deveni cetățeni folositori ai statului, protestăm în contra acestor proiecte ca fiind credincioși ai bisericii noastre, a căreia autonomie bisericească și școlară este prin ele adânc vătămate, protestăm în contra lor ca Români pentru-că este atacată limba noastră, pe carea preste toate o iubim și protestăm în fine ca oameni pe temeiul dreptului dumnezeesc, înăscut fie-căruia, de a se cultiva fiecare după firea sa.

3. Mulțămim archiereilor noștri, mul-

Un val turbat pe semne, pe care noi însă nu l'am văzut, trimes de păcatele noastre trece sprinten printre spițele căruței și ne leșie ca de Paști; nici mai mult, nici mai puțin eram uzi până la piele în adevăratul înțeles al cuvântului. Atât ne mai lipsea.

Cu dinții clănțănind, a căror clănțănit însă nu-l auziam, ne așezăm pe marginea căruței și înaintăm în tăcere ca două umbre martore fără voce la desfășurarea unei specii a sublimului, încrezându-ne în buna chibzuială a boilor.

Și am mers așa, până m'ai ne-am urât zilele.

Spre bucuria noastră de-odată simțim, că huetul valurilor decrease. Ajunserăm la locul unde drumul sau mai bine zis (căci de drum în genere prin părțile acelea nu se pomeneste calea), se cărnește din spre țarmul mării. Nu mai eram de parte de țără. Incepuse să ni-se mai limpezească urechile, dar în halul care ne aflăm, nu-mi venia nici decum să mai schimb vre-o vorbă.

Pe la urechile noastre tiuia Băltărețul aducând pe aripele-i urlete jalinice, înflorătoare de lupi, cari folosiau ocaziunea potrivită. Lătrături de câni, chiuituri de

țămim deputaților noștri, adevăraților reprezentanți ai poporului nostru, pentru lupta ce o poartă în contra acelor proiecte de lege, cerem dela ei și de aici înainte lupta cea mai energică, fără nici o șovăire, aplicarea tuturor mijloacelor posibile în cadrul legii pentru a zădărnici primirea și sancționarea acelor stricacioase și nedrepte proiecte, în caz de lipsă cerem chiar ca archiereii noștri toți să meargă la treptele tronului tălmăcind plânsuarea poporului român, de-a pururea credincios dinastiei și patriei.

Cu înțetire așteptăm dela conducătorii neamului nostru, dela păstorii aceluia, chemați ca să apere turma, incredințată lor, să justifice cu bărbăție neclintită încrederea de care sunt împărțășiți, să grăiască ca turma să nu fie imprăștiată, ruptă și sfâșiată, căci fără de turmă ce vor fi ei, cum vor sta înaintea lui Dumnezeu?!

4. Cerem introducerea imediată a votului universal direct și secret după comune, care singur corespunde legilor divine și dreptului firesc față de datorințele pe cari cu toții egal le îndepălinim, protestăm în contra amănării, protestăm în contra ori căruia feliu de restricțiuni măestrite, cari nu ar avea alt scop, decât falsificarea voinței obștești.

5. Suntem cetățeni credincioși ai patriei noastre, aici vrem să trăim și să murim, iubim pe toate popoarele conlocuitoare, le recunoaștem tot ce cerem pentru noi, aducem toate jertfele ce ni-se cer și ce este de trebuință pentru unitatea statului acesta poliglot încă din vremea sfântului rege Ștefan, în schimb însă pretindem recunoașterea noastră loială ca popor băstinaș și libertatea, ba sprija chiar, ca să ne dezvoltăm ca popor român egal îndreptățit spre binele patriei comune.

Ca să se dea un prinos de recunoștință I. P. S. Sale Mitropolitului Meșianu, pentru pașii întreprinși în lupta pentru limbă, tot poporul se îndreaptă la reședința metropolitană.

Adânc emoționat apare P. S. Sa la fereastră de unde ascultă prin glasul d-lui de Leményi voința poporului de a fi totdeauna în fruntea luptătorilor pentru limbă și lege.

Răspunde I. P. S. Sa mulțumind pentru încrederea ce i-se arată și îi asigură că va căuta să le fie sfetnic și conducător în greua luptă ce se poartă pentru apărarea drepturilor celor mai sante.

În strigăte de trăiască s'a imprăștiat multimea poporului pe la vetrele lor ducând cu ei dela această adunare indemn și bărbăție la luptă.

Rap.

Adunarea poporală din Bachnea.

(Raport special al „Gaz. Trans.“)

— 26 Martie n.

În 24 Martie st. n. 1907 s'a ținut în Bachnea (Bonyha) comitatul Târnavei-mici, comună mixtă, locuită de Români și în majoritate de Maghiari, adunarea poporală conchemată pe ziua aceasta de frunțașii români din comitat.

Pe mulți i-a cuprins teama, că locul nu e potrivit, parte, că *majoritatea locuitorilor e maghiară*, parte că la ultima alegere de deputat dietal s'au produs mari turburări așa încât pe fostul deputat la cercul electoral din sus al comitatului

cibani ne aduse aminte că ne mai aflăm pe lumea asta.

Ajungem la țără; câinii deștepți ca întodeauna pe vremurile tari, de departe ne anunțau sosirea cu lătrături bănuitoare.

Ai noștri ne așteaptă îngrijiți cu săricile-n spate. În ușa colibii m'asteaptă tata cu lumânarea în mână:

»Ei ț-o fi de ajuns acuma, neastâmpăratule, cine vede multe pătește multe. Da bine, că nu vi-s'a întâmplat nimica«.

Ne premenim și cu mantaua pe umeri stau lângă foc, în vreme ce Negoiță căta făcălețul, să mestece mămăliguța.

Măncăm amândoi cu nea-Filip, eroii zilei.

Dimineața, când mă scol soarele era sus de trei suliți dela pământ. Călare pe Murgul galopez la malul mării. Numai stărvuri de delfini sămănate din loc în loc și nisipul bătut pe o întindere mai mare ca de obicei arătau isprăvile nopții trecute.

Dobrița, 16 Martie 1907.

Dumitru Cazacu.

Târnavei-mici sau al Bălașerului, pe d-l Kabos Ferencz l'au bătut conaționalii lui, ba precum am înțeles după-ce ne-am înfățișat, și marele proprietar din localitate contele Bethlen Árpád s'ar fi opus ținerii unei adunări populare românești.

În butul tuturor temerilor și uneltirilor acestora însă, s'a ținut adunarea cu succes neașteptat, procurând astfel îndoit merit conducătorilor, că deși comuna e ca punct românesc izolată, adunarea a fost bine cercetată de români veniți din mari depărtări, nelipsind nici chiar maghiarii atât din loc, cât și din jur, pe fețele cărora în decursul vorbirilor nu odată se putea ceti consimțirea.

La orele 11 și jum. preotul local George Dănilă cere constituirea adunării, ceea-ce și urmează fiind aclamat de președinte d-l avocat Simion Calușu din Dicio-Sănmărtin, vicepreședinte d-l protopop al Cetății de băltă Nicolae Todoran, ear notar d-l avocat din Sănmărtin Dr. Romul Boila.

Președintele prin cuvinte pline de căldură și adresate la inima țaranului espuno scopul adunării și mulțumind țaranilor, cari s'au adunat în acest loc în număr atât de frumos, deschide adunarea între aplauze generale.

Să trece apoi la ordinea zilei. Despre votul universal vorbește d-l Marcian Calușu, candidat de avocat. În vorbirea sa arată în liniamente generale rostul ideal a sufragiului universal, care-l deduce din concepția statului. »Voi buni și blânzi țărani, cari ați dat și dați țării continue jertfe de bani și sânge, ați ajuns — zice dânsul — a vi-se face patrie lumea largă, căci nu vi dați posibilitatea de a vă croi voi însăși soartea în țara voastră. Guvernul de azi nu dă semne, că ar avea de cuget să vindece relele provenitoare de aici prin realizarea acestei vechi pretențiuni a poporului român, deși a fost însărcinat de dreptul de Majestatea Sa în cuvântul de tron. Oratorul sbiciuește apoi felul de arondare exclusivist de acum al cercurilor electorale, față de care cere în legătură cu sufragiul universal votare secretă și după comune și sfârșește apelând la bună înțelegerea și solidaritatea poporului.

La punctul al 2-lea despre libertatea de presă rostește o vorbire puternică, care nu odată a fost întreruptă de aplauzele poporului, d-l avocat Dr. Alexandru Morariu din Ibașfalău arătând cum nu îngăduesc puternicii zilei Românilor să-și spană păsurile și dorințele lor, căci jurnaliștii noștri sunt înfundăți prin temnițele mucedu, pe când jurnaliștii maghiari, cari zilnic aruncă noroi în noi, în deplină pace și neturburați de nime își continuă munca lor jignitoare contra unui neam de peste 3 milioane. Protestează energic contra guvernului de azi, care nu se mulțamește cu atâtea, ci vrea să aducă legi de presă adevărat draconice, cu cari să ne amuțască pe totdeauna. Între ovațiuni generale oratorul își sfârșește vorbirea. Notez că d-l Dr. Morariu a fost candidatul de deputat al cercului electoral al Bălașerului la alegerile trecute.

Urmează punctul al 3-lea al ordinei de zi: proiectul lui Apponyi despre școalele populare-confesionale. Doi oratori și-au ridicat cuvântul: d-l Ioan Radeș contabilul băncei »Vulturul«, care a desfășurat pe înțelesul tuturor și între continuele aprobări ale adunării, pericolul, cu care amenință școalele noastre acest proiect.

Al doilea orator a fost Reverendissimul domn canonic din Blaj Dr. Isidor Marcu, care supune unei critice aspre acest proiect atât din punct de vedere juridic, cât și pedagogic. Mulțămim trebuie să aducem Rev. domn canonic, care nesocotind oboseala, a venit dela Blaj în mijlocul nostru, arătând că nu există depărtări când este vorba de chestiuni vitale ale ueamului. Vorbirea dânsului ascultată cu mult interes a stărnit o viuă emoțiune în sufletul celor prezenți.

Urcă apoi tribuna entusiastul și neobositul avocat Dr. Romul Boila din Sănmărtin, care adresează înflăcărate vorbe aducării înfierând și protestând sus și tare contra tot ce este îndreptat împotriva dezvoltării noastre românești. »Ne dor năcazurile bunului nostru popor — zice dânsul — iată cauza pentru care suntem gata a ne jertfi pentru ei; cel ce ne cunoaște știe că suntem oameni pacinici, cari cu arme legale și loiale lupăm pentru drepturile noastre. Dacă însă totuși se află oameni, cari ne timbrează de agitatori, de dragul acestora numai, nu vom renunța la idealul nostru — lăsați să fim agitatori, lupta noastră e dreaptă, ținta ne e sfântă și noi o urmăm fără șovăire!«

Prezentă apoi următorul proiect de soluțiune, care se primește cu unanimitate, acoperit fiind de aplauze nesfârșite:

»Românii din comitatul Târnavei mici în adunarea poporală ținută în Bachnea,

Duminecă în 24 Martie 1907, după ce au discutat chestiunea sufragiului universal și a libertății de presă, precum și proiectul de lege despre raporturile de drept ale școalelor populare și despre salariile învățătorilor comunali și confesionali, au adus următoarea

Rezoluțiune:

1) Adunarea poporală cere și pretinde de la guvernul țării, — ca cu privire la nemulțumirea generală, care și are izvorul în mare parte într-o lege nedreaptă electorală și conform promisiunii prea înalte a Majestății Sale făcute în mesagiul de tron, cu care s'a deschis dieta țării din anul 1906, — să așterne parlamentului țării cât mai în grabă proiectul de lege despre sufragiul universal (dreptul de vot pentru toți) egal, secret și fără restricțiune, precum și proiectul despre arondarea neaună și pentru toate popoarele dreaptă a cercurilor electorale.

2) Adunarea poporală cere și pretinde libertatea deplină de presă și în materie de delict de presă judecătorești compuse din sânul aceluiași popor, care cetește și pentru care se scriu produsele presei.

3) Adunarea poporală cere și pretinde executarea articolelor de lege XXXVIII și XLIV din anul 1868, cu toate dispozițiile lor privitoare la învățământul poporal și la limba maternă a învățăcelilor, eară de altă parte cere și pretinde de la ministrul de instrucțiune publică retragerea proiectului referitor la raporturile de drept a școalelor și la salariile învățătorilor de la școalele comunale și confesionale.

4) Adunarea poporală își exprimă admirațiunea și venerațiunea sa arhierilor ambelor confesii românești pentru pășirea lor energetică, — o pășire deamănă față pentru apărarea așezămintelor noastre culturale bisericesti.

5) Adunarea poporală aderează întru toate și cu toată vrednicia unui popor demn de viață deputațiilor naționaliști români din dieta țării, aproabă purtarea lor bărbătească, cu care apără drepturile popoarelor din această țeară. Tot odată ca pe reprezentanții adevărați și demni ai poporului românesc, ai unui popor de trei milioane îi roagă să aștere drepturile școalelor românești și să împedecă cu toate mijloacele ridicarea la valoare de lege a proiectului de lege cunoscut.

Dat în Bachnea la 24 Martie 1907.

În sfârșit veteranul conducător d-l avocat Simeon Caluțiu, președintele adunării, adresează frumoase cuvinte poporului, dând expresiune nădejdei, că și de altădată ca și acum țărănul nostru va rămâne același bun țărăn: ascultător, element de ordine și puternic zid și bază a sfintelor noastre aspirațiuni. Mulțamește apoi poporului adunat în frumos număr și închide adunarea între nesfârșite aclamațiuni.

Astfel a decurs adunarea poporală din Bachnea, carea a fost o adevărată serbare, unde toată suflarea românească s'a grăbit a se întruni la chemarea harnicilor și conducătorilor.

Dee Domnul ca adunări ca aceasta să avem cât mai des între noi.

Coresp.

Teritoriul vamal independent. Duminecă s'au ținut în Cluj și Orăștie adunări maghiare având la ordinea zilei chestiunea teritoriului vamal independent. În ambele adunări s'au votat rezoluțiuni cerându-se înființarea teritoriului vamal independent începând cu anul 1917. Socialiștii din Cluj voiau să zădărnicească adunarea, anunțându-se mai mulți oratori de-ai lor la cuvânt. Aceasta nu li s'a conces. Atunci au început să înseneze scandal. Intervenind poliția, socialiștii au fost îndepărtați din sală și împrăștiați. Adunarea din Cluj a mai votat apoi încredere guvernului și în special ministrului Kossuth.

„Masa libertății“. »Budapești Hirlap« vorbind despre răscoala țărănească din România, critică în felul său atitudinea Românilor de-aici, pentru-că se opun proiectului școlar al lui Apponyi și-l combat, deși acesta se găndește numai la ajutorarea din partea statului a învățătorilor. Numita foaie mai adaugă că un orator dela adunarea poporală din Blaj ar fi citat un cuvânt din membrabilul discurs al lui Bărnuțiu, unde se zice: »Să nu ne ducem la masa libertății ungurești, căci bucatele ei toate sunt înveninate.« La acestea observă »Răvașul«, scriind: »E posibil că pasagiul să fi fost citat în adunarea recentă poporală dela Blaj, doar' situația în fond nu s'a schimbat aproape de loc. Cel mult atâta, că Bărnuțiu zicea: »masa li-

bertății«, iar azi se zice: »prânz de gală«; el zicea: »să nu ne ducem, iar cei de azi, vorba lui Goga: »Șed cu domni la masă«.

Adunări poporale.

Convocare.

Cetățenii din cercurile electorale Dej, Beclean, Ileanda-mare și Iclodul-mare sunt rugați a lua parte la *adunarea poporală*, care se va ținea în Dej, Marți în 2 Aprilie 1907 st. n. la oarele 11 a. m. în sala cea mare a berăriei.

Program:

1. Constituirea adunării.
2. Desbateri asupra situațiunei politice și asupra votului universal.
3. Desbatere asupra proiectului de lege referitor la școalele confesionale și comunale.
4. Proiect de rezoluție.

Dej, la 24 Martie 1907.

Dr. Ioan Vaida-Voevod. Dr. Liviu Micșa. Dr. Ioan Cherecheș. Ioan Wele. Teodor Hermann. Dr. Alex. Chereșteșiu. Georgiu Gradovicu. Dr. Ioan Șliam. Dr. Octavian Pavelea. Dr. Victor Pop. Aurel Papiu. Sigismund Lengyel. Dr. Aug. Bodea. Dr. Vasile Pop. Simion Rus. Demetriu Baican. Ioan Anca. Dr. Aurel Iuga. Augustin Pinte. Ioan Moldovan. Gregoriu Sindean. Iuliu Pop. Dragutin Ciupe. Candin David. Ioan Mezei. Romulus Micșa. Octavian Filipan. Aurel Biltiu. Ioan Bota. Ioan Șichișan. Iosif Macaveiu. Ioan Bacociu. Augustin Herman. Ioan Pop. Dr. Clemente Barbul.

Caracterul mișcării țărănimeii din România.

Vorbind de marile dimensiuni ce răscoala țărănească începe să ia și constatând că răscoala a trecut acum din Moldova în Muntenia și a izbucnit în Teleorman, »Patriotul« semnalează marele pericol social, accentuând, că mișcarea e agrară și e îndreptată în contra marelui proprietăți. Numitul ziar zice între altele:

»Dacă s'a putut crede la început, că agitația se va mărgini la devastarea câtorva arendași străini, astăzi nu mai e permisă nici o iluzie. Mișcarea are un caracter absolut social, în specie agrar și e îndreptată în contra marelui proprietăți. E o încercare violentă care se face pentru schimbarea actualiei stări de lucruri.

Psicologii sociali, acei cari se ocupă cu studiul manifestațiunilor mulțimeii, afirmă că cele mai mari crime și perturbațiuni sunt provocate de dragostea pentru pământ. Faptul se confirmă prin interminabilele procese care se judecă timp de zeci de ani, între răzeși și moșnenii noștri, pentru mici porțiuni de teren, a cărora valoare n'ar fi suficientă nici măcar pentru susținerea cheltuelilor de judecată. La moșia Stânca dela Iași, a d-lui ministru al justiției, țărani și-au adus aminte că acum 40 de ani, când s'a făcut măsurătoarea proprietății li-s'ar fi luat 12 fălci — adică 37 de pogoaane și au găsit acum momentul a revendica acest teren...

Afăștă de agenți inconștienți, cari nu-și dau seamă de furtuna ce au deslănțuit asupra țării, masa enormă a locuitorilor rurali s'a pus în mișcare și încearcă să pună mâna pe solul cultivabil al acestei țări. Nu trebuie să ne facem nici o închipuire. Călăuziți numai de instinctul acesta, țărani au pornit la cucerirea și distrugerea marelui proprietăți.

»E un războiu social îngrozitor, care se desfășoară în câmpiile și orașele noastre. Pericolul este iminent și cu atât mai mare și mai dezastruos, cu cât el amenință nu numai ordinea socială stabilită, dar însăși temeliele Statului românesc.

Se înțelege, reforme sunt necesare pentru îndreptarea răului, care sapă societatea noastră. Înainte de toate însă se impune restabilirea ordinii cu orice sacrificii.

ȘTIRILE ZILEI.

— 14 Martie v.

Dela Români din America. Un abonat al ziarului »Universul« a primit o scrisoare de la părintele protosincol Benedict Iliescu, preot la biserica românească din orașul Saroyer, Statul Dakota (America). În această scrisoare părintele protosincol spune că pe acolo a fost o iarnă îngrozitoare însoțită de viscole grozave. A căzut o enormă cantitate de zăpadă. Români de acolo o duc bine, au pământ și au cu ce trăi. În primăvara aceasta se va sfîși biserica românească.

Alegerea din cercul Bazin. În 3 Aprilie va avea loc balotagiul între naționaliștul slovac Milan Ivanca și candidatul partidului poporal Dömötör Mihaly.

Concedierea soldaților. Soldații gr. or. și gr. cat. înrolați în 1903, a căror serviciu activ se sfârșește în timpul dela 4—8 Maiu 1907, vor fi concediați deja la 3 Mai n. a. c. din cauza sărbătorilor Sf. Paști.

Din Sătmar se semnalează inundări. Apele Someșului au eșit și au inundat mai multe comune. După ultimile știri apele au început să scadă.

Moartea chirurgului Bergmann. Din Wiesbaden sosește știrea că cunoscutul profesor de chirurgie dela universitatea din Berlin Dr. Ernest Bergmann, a încetat din viață alaltăieri, în etate de 61 ani. Se știe că prof. Bergmann fusese chemat în mai multe rânduri la Constantinopol, când cu boala Sultanului.

Condamnări de socialiști. Tribunalul din Neoplanta a condamnat 16 socialiști, între cari și 2 femei, la închisoare de câte 2—6 luni, deoarece în vara trecută luaseră cu asalt primăria pentru a libera pe unii dintre conducătorii lor, cari fuseseră arestați.

O notă de protestare a sinodului patriarhatului. Sinodul patriarhatului a cerut să se adreseze o notă de protestațiune Porții contra construcției bisericii sârbești la Perlepe.

Depozițiunile martorilor în atentatul din Bulgaria. Instrucțiunea în complotul contra primului ministru Petkow e aproape terminată. Vor fi dați judecătoi ca autori ai crimei următoarele persoane: Al. Petrov asasinul, I. V. Economov, directorul ziarului »Balcansa Tribuna« unde s'au urzit itele complotului, redactorii H. Hranov și Matei Gherov.

Derailare. Din Seghedin se telegrafiază, că între stațiunile Gyala și Vedres-haza a deraliat alaltăieri un tren motor, constând din 3 vagoane. Un împiegat a fost ucis, iar doi mai grav răniți. Pasagerii au scăpat cu frica. S'a pornit cercetare.

Demisiunea funcționarilor de la căile terate bulgare. Din Sofia se anunță că funcționarii căilor ferate au decis să dimisioneze în corpore, deoarece guvernul n'a îndeplinit promisiunile sale de a îmbunătăți starea lor materială.

Războiul din America centrală. O depeșă din Mangna spune că știrile sosite arată că armatele unite revoluționare din Nicaragua și Honduras au bătut armata republicii Honduras comandate de președintele acestei republicii, Bouilla. Printre prizonieri se află generalul Sosea, și ministrul de războiu din Honduras.

AVIS. În cancelaria subscrișului află imediată aplicare un tînăr deplin versat în afacerile notariale pe lângă un salariu fix de 50 coroane, vipt și cuartir, — afară de vestiminte de pat — precum și o terțialitate din venitele îndreptării catastrului, ce se va pune în lucrare cu 1 Aprilie. Traian Radu, not. cercual în Timiș, p. u. Zalatna.

Teatru electric în Brașov. »Primul teatru electric«, instalat în edificiul dela Gewerbeverein, va da în zilele de 27, 28 și 29 Martie 1907, câte 2 reprezentări, la oarele 6 și 8 seara cu următorul program: I. Puterea pepenului. Preotul, când binecuvântă. Pictorul. Calul cumințe. Prindere de broaște. II. Baletul artistic. Suirea în rămășag. Conducere de flori. Regrura amoretată. Cinstea părintelui. Spălătorie volioasă. O călătorie la răsărit. În decursul programului va cânta pianul electric. Prețul locurilor: Loje (5 persoane) 5 coroane, I. loc 80 fl. II-lea loc 60 fl. III-lea loc 40 bani. Soldații, studenții și copiii plătesc jumătate prețul pentru locurile de șezut. Bilete de procurat înainte se pot căpăta zilnic la librăria »Brassoi Lapok« în Strada Porții Nr. 60 și în Strada vamei Nr. 29, și trafica lui Victor J. Deschiderea casei seara la oarele 5^{1/2}.

Bibliografie.

În »Biblioteca pentru toți« a apărut Nr. 258 »Bartek Invingătorul« de Henric Sienkiewicz, tradusă în românește de d-l Iosif Nădejde. »Bartek Invingătorul« e una din cele mai mișcătoare scrieri ale celebrului romancier polonez și un cunoscut critic francez o socotește chiar ca superioră celor mai multe din scrierile lui Sienkiewicz. Cu redarea ei în românește — într-o traducere îngrijită — s'a făcut un real serviciu iubitorilor de literatură bună. Prețul 30 bani. De vânzare la toate librăriile din țară.

NECROLOG. Cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștință încetarea din viață a prea iubitei noastre soție, mamă, fiică, soră, noră și cumnată, Silvia Rus nasc. Corușiu, care după un morb greu și îndelungat, împărțită fiind cu S. Sacramente, și-a dat blândul suflet în mâinile Creatorului, Marți în 19 Martie 1907 la 11 oare a. m. în etate de 36 ani și în al 20-lea an al fericitei sale căsătorii. Rămășitele pământești ale scumpei noastre defuncte se vor așeza după ritul bisericii gr. cat. spre etern repaus, Joi în 21 Martie a. c. la 10 oare a. m. în cimiteriul bisericii gr. cat. din loc. Maier, la 19 Martie 1907. Fie-i țărna ușoară și amintirea în veci binecuvântată!

Ioan Rus, ca soț. Lucreția, Traian, ca fi. Ana Corușiu, ca mamă. Clementina și Viorica, ca cumnate. Iacob Corușiu, Pavel Ilișiu și Mihaiu Bița, ca cumnați. Maria, Irina și Victoria, ca surori. Adeodat, Andreiu și Silvan, ca frați. Irina și Teodor Rus, ca socrii.

ULTIME ȘTIRI.

București. 27 Martie. Se dă ca pozitivă știrea că țărani revoltați din Teleorman și Vlașca înaintând au pătruns orî în jud. Ilfov, înaintând asupra Bucureștilor. Măsurile de pază au fost luate însă în așa fel de d-l general Crăiniceanu, încât nimeni nu poate trece de linia forturilor. Devastatorii cercând a înainta, le-a eșit înainte armata somându-i să se retragă. Acestea se petreceau pe la Bragadiru. Țărani opunându-se, armata a tras mai multe salve cu cartușe de război. Se zice că dintre țărani au căzut 400 morți și răniți. Țărani s'au împrăștiați, fiind urmăriți de cavalerie.

București. 27 Martie. Știrile sosite din nordul Moldovei sunt din ce în ce mai liniștitoare. În județele Dorohoi, Botoșani, Iași, Suceava, Neamțu, Roman, Vaslui și Bacău, de două zile nu s'a mai semnalat nici o dezordine. Țărani în mai toate părțile din aceste județe au ajuns la învoeli cu proprietarii și arendașii și s'au liniștit. Natural că spiritele nu sunt cu totul liniștite și de aceea armata continuă a exercita o continuă supraveghere.

București. 27 Martie. Din județul Vlașca sosește știri foarte grave. La Stănești s'a dat o cruntă luptă între o ceată de vre-o 2000 țărani și o companie de soldați sub comanda căp. Mareș. Căpitanul Mareș eșise înaintea țăranelor cu gândul să-i liniștească, însă țărani vociferau că vor dreptul lor. Atunci căpitanul ordonă să se tragă. Să încine o luptă groznică, în care numărul mic al soldaților fu copleșit de cei 2000 de răsvrățiți. După primele salve căzura peste vre-o sută de țărani morți și răniți. Răsculații nu se întimidă însă și tăbărără cu băte și furcoale asupra soldaților, cari fură nevoiți să se retragă, iar victorioșii se repeziră asupra căpitanului Mareș și locot. Nițulescu, cari o luară la fugă spre a scăpa de urgia țăranelor. Amândoi fură ajunși din urmă. Țărani se aruncară întâiu asupra locot. Nițulescu, care împedecându-se de sabie căzuse jos, și-l uciseră.

Căpitanul Mareș fu rănit foarte grav asemenea și caporalul Mihai Aristide. În timp ce se transportau spre Giurgiu, într-o trăsură de ambulanță corpul mutilat al locot. Nițulescu, căpitanul Mareș și caporalul Aristide grav răniți, tură întâmpinați de o companie din reg. 6 Mihai Viteazul, care sosea în goană spre a da ajutor plutonului din Stănești. Soldații îndărjiți la vederea cadavrului superiorului, imediat ce ajunseră la Stănești angajară o luptă crâncenă cu răsculații cari rămăseseră stăpâni și devastau curtea. S'au tras salve cari au culcat la pământ aproape 200 țărani și numai după aceasta răsculații se împrăștără fugind din fața armatei.

București, 27 Martie. Eri dimineață două batalioane din regimentul 6 Mihaiu-Viteazul, dincolo de comuna Bolintinu, în valea Argeșului au întâlnit o ceată de țărani considerabilă, având în frunte 200 călăreți înarmați cu ciomege, topoare, arme de vânătoare, etc. Sutele de țărani s'au repezit, atacând soldații. Cu toate somațiile făcute, mulțimea nu a voit să ia în considerație nimic. La comanda foc, trupa a tras cu cartușe de război. S'a încins o luptă groznică. Din rândul țăranelor au căzut peste 300, câțiva soldați au fost răniți.

București, 27 Martie. Eri dimineață un grup numeros de țărani răsvrățiți au intrat în Târgoviște. Armata i-a somat să se retragă. Țărani însă au răspuns atacând pe soldați. S'a comandat foc, și ar fi căzut peste o sută de morți.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons. interim.: Victor Branice

Publicațiune.

Institutul nostru în adunarea generală ordinară, ținută la 27 Februarie 1907, a decis cu unanimitate urcarea capitalului social dela 600 000 cor. la suma de 1,200.000 cor. prin o emisiune nouă a 3000 de acții în valoarea nominală de câte 200 cor.

Intru realizarea acestui conclud, pe baza autorizării primite dela adunarea generală, prin aceasta ne luăm voie a le oferi On. Acționari ai institutului nostru pentru cumpărare 3000 acții nouă pe lângă condițiunile următoare:

1. Fiecare acționar vechiu al institutului are drept să opteze și să subscrie din emisiunea nouă cu prețul nominal de 200 coroane și 10 cor. spese, atâtea acții, câte poșede transcrise pe numele său din emisiunea primă.

2. Terminul de optare și subscriere pentru acționarii vechi se fixează dela 1 Aprilie până în 15 Mai 1907, cu aceea, ca toți acționarii vechi deodată cu decheațiunea de subscriere, sub urmările pierderii dreptului de obținere, sunt datori să se depună la institut până în 15 Mai 1907, toate acțiunile lor vechi, pentru care optează la subscriere și să plătească la cassa institutului dela fiecare acție subscrisă din emisiunea nouă 40 cor. ca prima rată din prețul acțiilor emise și 10 cor. spese.

Acționarii vechi, cari nu au participat la subscriere până la termenul de 15 Mai, 1907, își pierd dreptul de prioritate și favorul de a subscrie acții din aceasta emisiune cu prețul nominal de 200 cor. și 10 cor. spese.

Acțiunile depuse la institut pentru optare se ștampilează cu nota de opțiune și se restituieșe imediat acționarilor, dimpreună cu un titlu provizor de acții, în care se induce plătierea ratei prime și a tuturor ratelor următoare.

3. Prețul de emisiune a acțiilor, conform dispoziției §-ului 9 din statute se plătește în cinci rate treilunare și anume:

- a) prima rată dimpreună cu spesele de 10 cor. conform punctului 2 al acestei publicațiuni, este a se plăti deodată cu optarea cel mult până în 15 Mai 1907.
- b) a doua rată până în 15 August 1907.
- c) a treia rată până în 15 Noembrie 1907.
- d) a patra rată până în 15 Februarie 1908.
- e) a cincea rată până în 15 Mai 1908.

Fiecare acționar are însă drept să plătească mai multe rate, sau toate ratele înainte de termen.

În lipsa de plată a ratelor la termenele fixate se aplică dispozițiile §-lui 10 din statute, în senzul cărora acțiunea neplătită se anulează și în locul aceleia se emite un nou titlu de acție, iară ratele plătite cad în favorul fondului de rezervă.

4. Acțiunile nouă după plătierea tuturor ratelor vor participa la toate beneficiile și se vor bucura de toate drepturile, ce posed acționarii vechi, dar la dividendă participă numai cu începutul dela 1 Ianuarie 1909.

Dela plătierea ratelor până în 1 Ianuarie 1909 acționarii primesc după ratele plătite 4 1/2% interese, iară după ratele restante plătesc 6% interese de întârziere.

Eliberarea acțiilor nouă va urma numai după plătierea prețului în treg a aceloră.

5. Acțiunile neoptate și nesubscrise de acționarii vechi până la termenul de 15 Mai 1907, începând dela acest termen până la altă dispoziție, se vând din mână liberă cu prețul de 240 coroane pentru una acție.

Direcțiunea începând dela 15 Mai 1907 primește și pentru aceste acții însinuare de subscriere atât din partea acționarilor vechi, cât și din a altora.

Deodată cu aceste însinuări de subscriere sunt a se trimite la adresa institutului și câte 48 coroane dela fiecare acție, ca prima rată din prețul aceleia. Subscrierile de acții se vor lua în considerare în seria precum a sosit aceleia la institut împreună cu rata primă de 48 coroane dela acție.

Ratele următoare din prețul acestor acții sunt de a să respunde în termenii următori:

- a) rata a doua de 48 cor. este a se plăti până în 15 August 1907.
 - b) rata a treia de 48 cor. este a se plăti până în 15 Noembrie 1907.
 - c) rata a patra de 48 cor. este a se plăti până în 15 Februarie 1908. și
 - d) rata a cincea de 48 cor. este a se plăti până în 12 Mai 1908.
- Dispozițiile din punctele 3 și 4 a acestei publicațiuni se vor aplica și față de acești acționari noi.

NB. Această publicațiune și formularul decheațiunei pentru subscriere de acții din emisiunea nouă s'a expedat la adresa fiecărui acționar, dar la o simplă cerere adresată institutului pe o corespondență poștală o trimitem cu plăcere tuturor, cari se interesează de emisiunea nouă a institutului nostru.

Dat în Oradea-mare, la 14 Martie 1807.

Direcțiunea institutului de credit și economii
„BIHOREANA“.

Succes ne mai pomenit! Tuburi de cigarete „Antinicotin“ în cutii de țigarete.

Cursul pietei Brașov

Din 28 Martie n. 1907.

Bancnote rom. Cmp.	18.94	Vend.	18.96
Argint român	18.80		18.84
napoleondori.	18.94		19 —
talbeni	11.20		11.46
Mărci germane	117.20		117.3
Lire turcesci	21.50		1.6
Scris. fonc. Albine 5%	100.—		101
Table Rusesci	2.53		

Cursul la bursa din Viena.

Din 27 Martie n. 1907.

Renta ung. de aur 4%.	111.70
Renta de corone ung. 4%.	94.75
Impr. căi fer. ung. în aur 3 1/2%.	82.50
Impr. căi fer. ung. în argint 4%.	93.70
Bonari rurale croate-slavone	95.45
Impr. ung. cu premii	198.85
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin.	143 —
Renta de hârtie austr. 4 1/2%.	98.40
Renta de argint austr. 4 1/2%.	98.25
Renta de aur austr. 4%.	116.35
Renta de corone austr. 4%.	98.40
Bonari rurale ungare 3 1/2%.	88.65
Losuri din 1860	150.15
Acții de-ale Băncii ung. de credit	1786 —
Acții de-ale Băncii austr. de credit	788.50
Acții de-ale Băncii austro-ung.	669.25
Napoleondori.	19.14
Mărci imperiale germane	117.95
London vista	242.05
Paris vista.	95.65
Note italiene.	95.50

„Romana“

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colină în 5 figuri. Descrisă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală. Cu o introducere („în loc de prefață“) de *Tunaru din Dumbrău, Popa*. — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov. 1903.

Broșura este în cart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei côle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se poate procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“
se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunar.

Picături pentru ușurarea vânturilor și cărceilor

Bibergeiltropfen

Un medicament de casă probat încă din anul 1844, care escitează pofta de mâncare și promovează mistuirea.

Prețul unei sticle 1 cor.

Se trimite numai 2 sticle cu rambursă de 2 coroane 50 bani.

Comanda a se adresa:

JULIUS BITTNER'S Apotheke in Gloggnitz

(2775,2-25.)

Niederösterreich.

Cruce seu stea duplă electro-magnetică

Patent Nr. 66967.

Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

Vindecă și inviorează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă bo-

se da imprejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, impedearea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli, tînturi de ureche, bătăie de inimă, agărciuri de inimă, asmă, aușul greu, agărciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, reoasă la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, uăul în pat, influență, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bôle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate încuruse din toate părțile lumii, cari prafuesc cu mulțămire învențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde orice încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să iese co-fundat cu aparatul „Volta“, de ore-c. „Ciaoul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaris a fost oficial oprit, fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut apreciat și cerceat. Deja iefinătatea crucei male electro-magneticie o recomandă îndecsebi

Prețul aparatului mare e 6 cor. Pretul aparatului mic e 4 cor. folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție slabă.

Expediție din centru și locul de vëndare pentru țēră i streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A./E. colțul strada Kálmán.